

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ซึ่งจะได้กล่าวถึงขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 รูปแบบของการวิจัย
 - 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2537 จำนวน 147 โรงเรียน ซึ่งมีข้าราชการครูจำนวนทั้งสิ้น 2,326 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

3.2.2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ จำนวน 341 คน ซึ่งคำนวณได้จากสูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1970 อ้างถึงใน ลัดดา อะชะวงศ์, 2533) โดยยอมให้ความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่างได้ ร้อยละ 5

3.2.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

- (1) สุ่มจากประชากรทุกอำเภอในจังหวัดขอนแก่นโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มมาจำนวน 12 อำเภอ
- (2) สุ่มตัวอย่างแบบง่ายจาก 12 อำเภอ เอาอำเภอละ 3 โรงเรียน และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเอาโรงเรียนละ 10 คน
- (3) จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 360 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นตามความรู้สึที่มีต่อการทำงานของแต่ละบุคคลตามสภาพเป็นจริงที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ ปิยะเทพ สกกุลจาย (2534) มาปรับปรุงใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.3.1 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรง (Validity) โดยการนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity)

1.2 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

1.3 ภาษาที่ใช้และเวลาในการตอบแบบสอบถาม

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือโดยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ หาค่าความเที่ยงโดยใช้แอลฟา โคเอฟฟิเชียนท์ (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .96

3.3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ
2. วุฒิทางการศึกษา
3. ประสบการณ์ในการทำงาน

ซึ่งจะนำผลที่ได้ไปศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ตามทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์เกอร์ 13 ประการคือ

1. ความสำเร็จของงาน
2. การได้รับความยอมรับนับถือ
3. ลักษณะของงาน
4. ความรับผิดชอบ
5. ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
6. การปกครองบังคับบัญชา
7. ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน
8. นโยบายและการบริหารงาน
9. สภาพการปฏิบัติงาน
10. ความเป็นอยู่ส่วนตัว
11. สถานะของอาชีพ
12. เงินเดือน
13. ความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

การตอบแบบสอบถามนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านแบบสอบถามทีละข้อ แล้วเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องแสดงระดับความรู้สึกตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง แบบสอบถามตอนที่ 2

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ท่านมีความสุขที่ได้ทำงานในโรงเรียนแห่งนี้		X			

จากตัวอย่างแสดงว่า โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ให้เสรีภาพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านมาก จึงให้ทำเครื่องหมาย X ลงในช่องมาก

เกณฑ์การให้คะแนน

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง รู้สึกพอใจมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง รู้สึกพอใจมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง รู้สึกพอใจ ปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง รู้สึกพอใจน้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง รู้สึกพอใจน้อยที่สุด

ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนเพื่อหาระดับความพึงพอใจของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น นั้น ใช้วิธีแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ช่วง (บุญชม ศรีสะอาด, 2532) ดังนี้

- ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ถือเป็นระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
- ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ถือเป็นระดับความพึงพอใจน้อย
- ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ถือเป็นระดับความพึงพอใจปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 ถือเป็นระดับความพึงพอใจมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 ถือเป็นระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.4 วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยัง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
2. ผู้วิจัยทำหนังสือรับรอง พร้อมแบบสอบถามไปยัง โรงเรียนตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว และให้ครู-อาจารย์ตอบแบบสอบถาม โดยการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.5 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) ตามลำดับขั้นดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้ร้อยละเพื่อวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปร คือ เพศ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้

1. การหาระดับความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง วุฒิต่างการศึกษา โดยใช้ t-test
3. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One Way Analysis of Variance)
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้วิธีทดสอบรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe' Method)